

Proti
Zobnemu
kamnju

SARGOV
KALODONT

a 10% njim. Ne pozabite, da jih rabite lahko 24 ur na dan in noč. Bodo pod nadzorstvom krajevine Čeke, od katere dobite obvestilo. Torej, tovariš, ali jih vzamete?

Delegat podjetja je sprejel pogoje poveljnikove in sestavila sta dogovor. — Podjetje je poslalo v tabor dogovorjen znesek in čez nekoliko dni je bilo poslano — blago — 16 specialistov. Do revolucije so bili vsi inženirji in eden je bil bivši profesor višjega tehniškega zavoda. Gospodje so bili večinoma postarni, telesno in moralno izmučeni. In delali so poslušno kakor sužnji.

To ni edin slučaj. Že nekaj let kupujejo nekatera podjetja specialiste na tak način. Vsako leto jih prodaja Čeka po nekoliko tisoč.

Včasih se zgodi, da kaka tovarna potrebuje specialista, kakoršnega Čeka nima na razpolago. Vkljub temu pošlje Čeka kratek odgovor: Dostavimo!

Osrednji urad Čeke pošlje na vse požeželske oddelke vprašanje: Ali ni v

vašem okraju specialist v tej stroki? Specialist se poišče v najkrajšem roku. In ko se najde, pošlje osrednji urad Čeke ukaz: Aretirajte ga in pošljite v ta in ta koncentracijski tabor. Zakaj? Radi kakšnih prestopkov? O tem ni govora. V stanovanje dotičnika pride uradni obisk. In če ne najdejo nič sumljivega, mu reko: Znano je nam, da imate v emigraciji sorodnike, katerim dopisujete in jim pošiljate za nas zelo škodljiva poročila. In obsodijo ga na 10 let v koncentracijski tabor. Obenem pošlje urad Čeke podjetju obvestilo: Zahtevanega specialista dobite. Cena je taka . . .

Dotični dopisnik iz Moskve trdi, da v tem dopisu ni niti ena beseda pretirana. Če bi imeli dostop do ruskih koncentracijskih taborov in priliko pogovoriti se z jetniki, bi se o resnici tega mogli prepričati. To je žalostno poglavje. Skoraj ni mogoče verjeti, da se v kulturni Evropi v 20. stoletju kaj takega more goditi.

je poglobila. Cerkve niso nikdar bile tako obiskane kakor sedaj. Ljudje nosijo na svojih prsih križce, svetinje in druge verske znake, čeprav jim oblast nalaga kazni in jih druhal napada.

S tem notranjim prenovljenjem gre vzporedno zunanji prepoved. Španski katoličani hočejo osvojiti javno življenje, ki so ga prej vsled svoje brezbržnosti zgubili. Katoliška akcija je svoje organizacije podrobno izpeljala in razširila po vsej Španiji. Največjo važnost pa pripisujejo španski katoličani temu, kar je v resnici najvažnejše: katoliškemu tisku. Ako bi bili prej vsaj polovico tega storili za katoliške časnike, kar delajo in žrtvujejo zdaj, ne bi bili prišli nad nje težki dnevi preizkušnje. Radodarna požrtvovalnost katoličanov je dvignila katoliško časništvo v Španiji na višino, katere ne dosežajo ne liberalni ne socialistični listi.

Na čelu katoliških listov v Španiji je v Madridu izhajajoči dnevnik »El Debate«, ki je postal najboljši, najboljše in najbolj razširjen dnevnik na Španskem. Državna oblast ga je preganjala, ga ustavljala, nalagala mu je kazni ter urednike zapirala, kljub temu se je list dvigal ter raste. Sedaj si je nabavil najmodernejše stroje. Poleg njega izhaja v Madridu še eden katoliški dnevnik pod imenom »El Siglo futuro«. Tudi ta list je trpel preganjanje, pa je napredoval po notranjem ustrojstvu in po številu naročnikov, ki se je kakor pri listu »El Debate« podsetorilo in podvajsetorilo. Ko se je list hotel razširiti ter je to zahtevalo veliko stro-

DRUŠTVENE
VESTI

Katoliško časopisje — orožje katolicizma.

Katoliška cerkev ima v sebi veliko notranjo silo, ki jo edina vzdržuje, ne pa kakšna državna pomoč. Ako bi ob-

stoj cerkve bil odvisen od zunanje pomoči, bi cerkev morala propasti, če stopi na mesto pomoči in podpore pritisk in preganjanje. Vprav v dobi preganjanja pokaže cerkev svojo življensko silo in vso veličino svojega bistva. To je tudi pokazala katoliška cerkev v Španiji. Preganjanje, ki jo izvaja proti cerkvi framasonski liberalizem in brezbožni socializem, je cerkev očistilo in okrepilo. Verska zavest, ki je bila med španskim ljudstvom vedno velika, se

slučaj kake nepredvidene nesreča.

Kabina za vodstvo in krmilarje zrakoplova bo dolga 10 m in boe pritrjena spodaj. Prostor za potnike bodo v notrajnosti ladje in bodo dolgi 16 m. Potniški prostor bo obstojal iz dveh krovov, eden vrhu drugega. V sredini zgornjega krova bo 28 prostornih kabin in v vsaki 2 postelji, topla in mrzla voda. Zraven spalnice bo velika obednica (14,50 x 6 m) z 38 sedeži, nato sledi 16 m dolgi hodnik z okni za razgled med vožnjo. Levo od spalnice bo soba za čitanje in pisanje. Tamkaj bo tudi urejena soba za kadilce, katero so pogrešali potniki na dosedanjem

»Ne veva!«

»Ne vesta, mrcini beraški!«

»Ta dva sta zažgala!« je zavpila neka ženska.

»Vrzita ju no v ogenj!«

Halo! In tedaj se je utrgal plaz!

»Vrzite ju v ogenj, požigalca! Grčarica je vešča! Vrzite jo v ogenj!«

»Gospod Boltežar!«

Boltežar je privihral.

»Gospod Boltežar, vi kot uradni predstojnik morate prepričati, da se ne zgodi nesreča, da se ne zgodi ljudska sodba!«

»Vrzite ju v ogenj!«

Trop ljudi je obstopil Grčarja.

Pohitela sva z Boltežarjem tja, tudi nadučitelj in Erika sta pritekla.

»V imenu postave — naj se nobeden ne gane!« je zatulil Boltežar.

Res so ga poslušali. Stali so mirno kakor vojaki.

»Prostor!«

Umaknili so se. Boltežar je stopil pred Grčarja.

»Oba moram zapreti. V imenu postave! Birič! Župan! Zapriseženi možje!«

Prišli so štirje možje. Eden izmed njih je imel na glavi uradno čepico in sabljo ob boku. Boltežar je zapovedal:

»Ta-le dva oba v zapor! Moža peljite v gasilni dom, žensko pa v graščino in jo zaprite v klet za premog! Ali ste razumeli?«

»Smo!«

»Tako je ta stvar opravljena. Na delo zopet! Gasiti!«

»Gospod predstojnik!«

»Kaj hočete?«

»Gospod predstojnik, saj jaz vendar nisem storil tega; saj sem vendar stari Grčar!«

»Tiho! — Odpeljite ga!«

Grčarja so pograbili in ga vlekli proč. Ženska se je branila, mahala okrog sebe, praskala in pljuvala. Dva močna moška sta jo pograbila in jo s silo vlekla proč.

Halo, pa se je znova začelo grdo zmerjanje, in vsi so silili za prijetima ter hoteli, da ju sprem-

Za zimsko ročna dela!

Gospodinje in dekleta, za zimsko ročna dela si nabavite vzorce iz Predtiskarije v Mariboru, Trg kralja Petra 4. — Dobili smo povsem nove in moderne vzorce in monograme, blazinice, kakor tudi za razne stenske prte, namizne prte itd. Na podlagi naših vzorcev lahko napravite sledeče napise na kuhinjskih prtih:

Ljubo doma, kdor ga ima.

Ce dom v ljubezni tvoj in solnčnem je sijaju, prepričan lahko si, da tu živiš že v rajju.

Naj človek celi svet obteče, najboljši kruh doma se peče.

Ohrani Bog te v cveti, planinska roža ti!

Škrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli.

Pastirica kravce pase, ona ima svoje špase, pastirc pa pravi: Juhej, juhej, na planincih lušno jel!

Kdor o meni slabo sodi, naj nikar v moj dom ne hodi.

Lepšega na svetu ni, če na sreči dom sloni.

Glej naprej, nazaj ne glej nikoli, nov pogum bo zdravilo tvoji boli!

Ce v kuhinji v lonec kukaš, ženkinu si jezo skuhaš.

Preljubi možiček, ostan! doma, če ne si polščem drugega!

Ako žena črno gleda, tudi možu je hudo, rajši v krčmi ti poseda, zato ženka glej lep!

Oglejte si vzorce v prodajalni Kralja Petra trg 4!

Škov, je bila v kratkem času zbrana akcijska glavica 5 milijonov peset — okoli 35 milijonov dinarjev.

Poleg obeh velikih dnevnikov, ki izhajata v Madridu, obstoja večje število pokrajinskih dnevnikov, ki vedno bolj razširjajo svojo dejavnost in hkratu

krog svojih naročnikov. Med temi se posebno odlikuje »Gazeta del Norte«, ki izhaja v Bilbau ter se je posebno proslavila v obrambi slovečega ogromnega kipa Srca Jezusovega, ki stoji v tem mestu ter so ga hoteli združeni framaioni in socialisti odstraniti. Besneči protivniki krščanstva so uredništvo lista večkrat napadli, da bi urednike ustražovali, pa se jim ni posrečilo. List je zmagal: kip Srca Jezusovega je ostal. Kakor je po sebi razumljivo, obstoja poleg dnevnikov za preprosto ljudstvo tudi veliko število tednikov, ki predstavljajo v zvezi z nabožnimi listi pravo orožje španskega katolicizma. Razvoj dogodkov je katoličane v Španiji poučil, da danes ne more katolicizem izhajati brez katoliškega tiska. Katoliški časnik je najpripravnejše orodje za širjenje pouka in prosvete in najkrepkejšo orožje za obrambo katoliške cerkve in njenih pravic. To velja za Španijo, pa tudi za vsako drugo deželo, tudi za Jugoslavijo.

*

Gornja Sv. Kungota. Slovesnost 1000letnice Gospodove smrti v Gornji Sv. Kungoti se bo praznovala dne 8. oktobra t. l., ne pa dne 15. oktobra, kot je bilo v zadnji številki »Slovenskega gospodarja« naznanjeno. To pa radi tega, ker se dne 15. oktobra vršijo občinske volitve, in bi veliko moških ne moglo priti k tej slovesnosti, zato bo dne 8. oktobra. V slučaju slabega vremena pa se preloži na dne 22. oktobra. Spored: zjutraj v župni cerkvi ob šestih prva sv. maša, ob pol devetih slovesna procesija na hrib »Kalvarija«, na posestvo g. grofa Pachte, kjer se bo najprej blagoslovil 15 m visoki križ, potem pod križem slovesna peta sv. maša, med sv. mašo na hribu »Kalvarija« pridiga — ki jo bo imel preč. g. kanonik mons. Umek, dekan in stolni župnik iz Maribora. Med slovesno sv. mašo slovesna posvečitev

Studenec pri Mariboru. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru proslavi dne 8. oktobra 30letnico svojega obstoja. Zjutraj ob 6. uri bo pri sv. Jožefu cerkveni govor ter sv. maša. Popoldne ob 4. uri v samostanu občni zbor s predavanjem,

Svečina. Podružnica sv. Cirila in Metoda priredi prihodnjo nedeljo dne 8. oktobra t. l. v grajski nadkleti ob treh popoldne zgodovinsko igro »Naša kri«. Med odmori petje in godba. K obilni udeležbi prijazno vabi vse domačine in sosede kakor tudi oddaljeneje — podružnični odbor.

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo ponovi v nedeljo dne 8. oktobra v Društvenem domu znamenito Malléreyjevo komedijo v treh dejanjih »Scapinove zvijače«. Začetek ob treh popoldne. Igra je polna prav smešnih prizorov, zato naj nikdo ne pozabi priti pogledat. Pred igro poje pevski zbor, med odmori svirajo tamburaši. Vstopnina znaša: sedeži 5 Din, stojišča 3 Din, za deco 2 Din. K predstavi vljudno vabljeni vsi, zlasti pa vsi tisti, ki se prve predstave iz kateregakoli vzroka niste mogli udeležiti. Torej dne 8. oktobra na veselo svidenje v Društvenem domu! Bog živi!

vseh navzočih župnij presv. Srcu ljubljenega Odrešenika. Žeteti bi bilo, da pridejo v procesijah sosedne župnije Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina in Spodnja Sv. Kungota. Zatorej dne 8. oktobra vsi na goro »Kalvarijo« v Gornjo Sv. Kungoto, da križanega Zveličarja in obletnico njegove mučeniške smrti slovesno proslavimo.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Nad vasjo Korena, v gozdu župnije Sv. Barbara v Slov. g., so našli dne 18. t. m. zjutraj mrtvega s prebito glavo mladeniča Franca Krajca iz Male Zimice. Šel je skozi kratek gozd k svoji sestri Jožefi. V sredini gozda pa mu je zločinska roka pretrgala nit življenja v najlepši dobi 36 let. Roparski ubijalec ga je mrtvega sezul, mu vzel uro in nekaj kovačev. Do kosti je pretresla vest o strašnem zločinu nad 70letne starše, šest bratov in tri sestre. Vseh sedem sinov je služilo vojake. Vsi so se srečno vrnili iz svetovne vojne. Pet jih že gospodari na svojih lastnih posestvih, le Franc in Leon sta še bila doma in pomagala očetu na njegovem ve-

ljejo. Toda vse kričanje je pregrmel Boltežarjev mogočni glas:

»Tu ostanite! Kdor bo šel od ognja, bo kaznovan!«

In ustali so vsi. Zopet so se postavili v vrsto, zopet so romali škafi sem in tja. Stal sem sredi med njimi. Vedel sem dobro, da naše delo nima prav nobenega pomena; kajti hiša zaradi svoje lege ni bila v nevarnosti, žaga pa je bila tako ali tako izgubljena, delati pa s tako smešno majhno brizgalno res ni imelo smisla. Seveda pa sem vztrajal.

Čez kakí dve uri so plameni skoraj nenačoma začeli pojematí, ostali so le škripajoči kupi žerjavice še, iz katerih je tu pa tam švignil plamen. Poleg tega je začel liti dež kakor iz škafa, tako da je rekel Boltežar ljudem:

»Sedaj lahko odidete domov! Le straža naj ostane pri ognju!«

Tedaj se jih je urno večina pobrala domov. Jaz sem ostal še na dvorišču. Poleg mene je stala Erika Grubelnik.

»To je bil največji doživljaj v mojem življenju,« je rekla. »Kaj takega ne vidi človek v velikem mestu.«

»Vi mislite to silno grozo, to slikovitost.«

»In vse, kar se godi z ljudmi!«

»Tonče! Tonče! Tonče!«

»Ali ga slišite — venomer išče sina. Išče ga v hiši, po dvorišču, pri pogorišču; na cesti v vasi vpije za njim.«

»Res, kje le je Tonče? Saj bi vendar moral biti tukaj!«

»Tonče! Tonče!«

Po raztajanih sneženih kalužah je prišel žagar čez dvorišče.

»Gospod Belčar,« sem rekel, »vašega sina ne bo v vasi.«

»Odšel je bil kam od doma,« je pristavila Erika.

»Od doma,« je blebetal stari, »od doma! Saj mi vendar ni, saj mi vendar ni zažgal on, Tonče?«

»Gospod Belčar, prepričan sem, da je tresčilo v žago in da je zažgala strela —«

»Strela —«, se je hripavo zasmel, »strela!

Zeppelinu. V spodnjem krovu bodo kopalnice, kuhinja, prostori za moštvo in obednica za častnike.

Novi Zeppelin bo vozil z brzino 160 km na uro.

Buddha iz masla.

V Tibetu (osrednja Azija), v samostanu Klumbum, slavijo tamonjni budistični prebivalci vsako leto cvetlični in masleni praznik. Pred praznikom se zberejo samostanski starešine, ki določijo umetnika za izdelavo kipov iz masla. Buddha iz masla je upodobljen kot blagoslovitelj in visok 7 m. Levo in desno od Buddhovega kipa so zmaji iz masla, cvetlice in razna